

nationale
nederlanden

Principle Adverse Impact Statement

Verklaring over de belangrijkste ongunstige effecten van
beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren,
gepubliceerd op 30 juni 2024

Financiële instelling Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V., met LEI-code 724500L7T6JR7V9S1O28

Samenvatting

Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. met LEI-code 724500L7T6JR7V9S1O28, neemt de belangrijkste ongunstige effecten van haar beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking. Deze verklaring is een geconsolideerd overzicht voor Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. Dochtermaatschappij BeFrank PPI N.V. heeft een eigen verklaring ([link](#)). In de rest van de verklaring noemen we Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. 'we' of 'wij'.

Deze verklaring gaat over de referentieperiode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. Hierin houden we rekening met alle financiële producten die vallen onder de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). SFDR is een Verordening met betrekking tot informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële sector.

We zijn een institutionele langetermijnbelegger. We hebben voor beleggingen de plicht om te handelen in het belang van polishouders, deelnemers, aandeelhouders en andere belanghebbenden. In verband hiermee erkennen we het belang van het systematisch integreren van milieu-, sociale en bestuurscriteria, ook wel aangeduid als Environmental, Social and Governance (ESG) criteria. Wij integreren ESG-criteria in ons beleggingsbeleid, onze besluitvorming en de daarmee samenhangende processen. We zijn ervan overtuigd dat dit zorgt voor beter geïnformeerde beleggingsbeslissingen. En bijdraagt aan het verbeteren van het risico-rendementsprofiel van de beleggingsportefeuilles. Daarnaast weerspiegelt de integratie van ESG-criteria in ons beleggingsbeleid de maatschappelijke waarden van onze organisatie. Ook hebben we onze activiteiten beter afgestemd op de bredere duurzaamheidsdoelstellingen en de verwachtingen van de samenleving.

Onze activa worden beheerd door vermogensbeheerders die wij hebben geselecteerd. We selecteren deze vermogensbeheerders zorgvuldig. En we hebben duidelijke afspraken gemaakt en vastgelegd in een overeenkomst. We willen er namelijk zeker van zijn dat hun beleggingsvisie en -aanpak overeenkomen met ons beleid over verantwoord beleggen.

We proberen de negatieve gevolgen van onze beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren te beperken. We noemen de negatieve gevolgen ook wel ongunstige effecten. De belangrijkste ongunstige effecten noemen we in het Engels 'principle adverse impacts' (PAI's). Deze PAI's kunnen zich op verschillende gebieden voordoen. Denk aan milieu-, sociale- en personeelskwesties, mensenrechten, corruptie en omkoping.

Voor ons zijn de belangrijkste ongunstige effecten op het gebied van milieu:

- uitstoot van broeikasgassen van ondernemingen en overheden;
- blootstelling van ondernemingen aan fossiele brandstoffen;
- negatieve gevolgen voor de biodiversiteit.

De belangrijkste ongunstige effecten op het gebied van sociale- en personeelskwesties:

- schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO);
- ontbreken van compliance mechanismen voor die richtlijnen;
- gebrek aan genderdiversiteit in de Raad van Bestuur;
- blootstelling aan controversiële wapens;
- schenden van sociale rechten door landen.

We houden rekening met de ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen in onze financiële producten door de toepassing van het NN Group 'Responsible Investment Framework'-beleid (hierna: RI Framework). De mate waarin en de manier waarop we vervolgens rekening houden met de PAI's in het beleggingsproces, hangt af van verschillende zaken. Bijvoorbeeld het soort product, de beleggingsstrategie, het soort investering (zoals bijvoorbeeld aandelen, obligaties of vastgoed), de vermogensbeheerder en de beschikbaarheid van betrouwbare gegevens. Hierdoor kan de exacte toepassing per product verschillen. Informatie hierover kan, voor zover dat van toepassing is, worden gevonden in de duurzaamheidsinformatie bij het afzonderlijke product.

Onze vermogensbeheerders moeten bij hun beleggingsonderzoek en beleggingsbeslissingen rekening houden met de PAI's. Dat moet als wij volledige zeggenschap hebben over de manier waarop onze activa worden beheerd. Hebben we dat niet, bijvoorbeeld in collectieve beleggingsfondsen waarin ook andere beleggers beleggen, dan stimuleren we onze vermogensbeheerders om passende methodes, gegevens en processen te gebruiken om de PAI's te overwegen bij hun due diligence-onderzoek (zorgvuldigheidsonderzoek) naar de soort investering waarin wordt belegd. En bij besluitvorming over beleggingen.

We verwachten van vermogensbeheerders dat ze verslag aan ons uitbrengen over de activiteiten die ze uitvoeren om de PAI's aan te pakken. En over de behaalde resultaten. We verwachten dat voor collectieve beleggingsfondsen van externe vermogensbeheerders die milieu- of sociale kenmerken promoten of die een duurzame beleggingsdoelstelling hebben. Komen er meer PAI-gegevens en rapportages beschikbaar? Dan kunnen wij steeds beter de prestaties van onze vermogensbeheerders op dit gebied monitoren. We werken daarbij actief samen om hun praktijken en resultaten verder te verbeteren.

In deze verklaring geven we meer informatie over de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren (PAI's). In deze verklaring beschrijven we hoe we PAI's in onze beleggingsbeslissingsprocessen identificeren en prioriteren. En er staat in hoe we er rekening mee houden. Hierin betrekken we ook de afspraken die we hebben met onze vermogensbeheerders en de verwachtingen die we van hen hebben. Ook rapporteren we kwantitatieve informatie over de PAI's van alle financiële producten die vallen onder de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Deze kwalitatieve en kwantitatieve rapportage hebben we gebaseerd op de verplichte indicatoren uit tabel 1 in Bijlage 1 van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288. En op de door ons gekozen indicatoren uit tabel 2 en 3 van Bijlage 1 van deze Verordening. De kwantitatieve informatie baseren we op onze interpretatie van de richtlijnen die zijn opgenomen in de Gedelegeerde Verordening. Ook nemen we toelichtingen op de Gedelegeerde Verordening vanuit de Europese Commissie en de Europese toezichthouders mee in onze interpretatie.

Deze verklaring bevat de volgende vijf onderdelen:

- A. Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren;
- B. Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren;
- C. Engagementbeleid (actief aandeelhouderschap);
- D. Verwijzingen naar internationale normen; en
- E. Historische vergelijking.

Deze verklaring geldt alleen voor Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. In de verklaring staan alleen de ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren van de financiële producten die vallen onder SFDR-regelgeving. Voor Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. zijn dit de volgende productcategorieën: pensioenproducten, beleggingsverzekeringen en levensverzekeringen met maatschappijwinstdeling.

Summary

Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. with LEI-code 724500L7T6JR7V9S1028, considers principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors. The present statement is the consolidated statement on principal adverse impacts on sustainability factors of Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. Our subsidiary BeFrank PPI N.V. has published a separate statement. This is available via [link](#). Hereafter, in this statement, we refer to Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. as 'we' or 'us'.

This statement on principal adverse impacts on sustainability factors (PAI statement) covers the reference period from 01 January – 31 December 2023 and covers the financial products in scope of the Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). SFDR is a Regulation relating to the provision of information on sustainability in the financial sector.

We are a long-term institutional investor. We have a duty to act in the best interest of our policyholders, clients, shareholders, and other stakeholders. To fulfil this duty, we acknowledge the importance of systematically incorporating Environmental, Social, and Governance (ESG) factors into our investment policies, decision-making and related processes. On the one hand, we strongly believe that this ensures better informed investment decisions and supports the optimisation of the long-term risk-return profile of the investment portfolios. On the other hand, incorporation of ESG factors in our investment decision process, reflects our organisation's values and further aligns our business with the broader sustainability objectives and expectations of society.

Our assets are managed by asset managers selected by us. We carefully select asset managers for managing these assets, to ensure that their investment philosophy and approach are aligned with our Responsible Investment policies.

We aim to mitigate the negative impacts of our investment decisions on sustainability factors. These negative impacts are also called adverse impacts, whereby the most significant adverse impacts are referred to as principal adverse impacts (PAIs). These principal adverse impacts can occur in different areas. Such as environmental, social and employee matters, human rights, corruption, and bribery matters.

For us the most important PAIs resulting from our investment decisions related to climate and environment are:

- GHG emissions and carbon footprint of investee companies and sovereigns;
- exposure to companies active in the fossil fuel sector;
- activities negatively affecting biodiversity sensitive areas.

The most important PAIs related to social and employee matters are:

- violations of UN Global Compact principles and Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) guidelines for Multinational Enterprises;
- lack of processes and compliance mechanisms to monitor compliance with aforementioned principles and guide-lines;
- lack of board gender diversity;
- exposure to controversial weapons;
- sovereigns subject to social violations.

We consider the adverse impacts of our financial products' investment decisions through our Responsible Investment Framework policy (hereafter RI Framework). The degree and the way the principal adverse impacts are considered in the investment process depends on several factors such as: the type of product, the investment strategy, asset class, asset manager, availability of reliable data etcetera. Consequently, the exact application can differ between financial products which, where applicable, is documented in the financial product disclosures in line with the requirements and timelines of the SFDR.

Where we have full discretion over the way our assets are managed, our asset managers are required to consider the principal adverse impacts in their investment due diligence and investment decision-making. Where we do not have full discretion, for example in collective investment funds that other investors are also invested in, we encourage our asset managers to have suitable methodologies, data, and processes to consider the principal adverse impacts in their investment due diligence and investment decision-making.

For collective investment funds of external asset managers that promote environmental or social characteristics, or that have a sustainable investment objective, we expect asset managers to report to us on their activities to address principal adverse impacts and the achieved results. As more PAI data and reporting becomes available, we are better positioned to increasingly monitor the performance of our asset managers in this area and will actively engage with them to further improve their practices and results.

We provide more information in this statement on principal adverse impacts of our investment decisions on sustainability factors. In this statement we describe our overall approach to identifying, prioritising, and addressing the PAIs. Also, it describes how we mitigate these PAIs. This also includes our expectations from our asset managers. We report on quantitative data on the PAIs for the financial products in scope of the SFDR. We have built this qualitative and quantitative report on the PAI-indicators that are mandatory mandatory to report on (from Table 1 of Annex I of Delegated Regulation 2022/1288) and the PAI indicators that we chose from the list of additional indicators (from Table 2 and 3 of Annex 1 of the Regulation). These figures have been calculated based on our interpretation of the requirements set out in the Delegated Regulation. Also we have considered related guidance, clarifications and frequently answered questions published by the European Commission and the European Supervisory Authorities.

This statement consists of the following five sections:

- A. Description of principal adverse impacts on sustainability factors;
- B. Description of policies to identify and prioritise principal adverse impacts on sustainability factors;
- C. Engagement policies;
- D. References to international standards; and
- E. Historical comparison.

This PAI Statement is only applicable to Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. In this statement only the PAIs of financial products in scope of the SFDR will be reported on.

For Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. this concerns the following product categories: pension products and insurance-based investment products. This includes unit-linked insurance and life insurance with company profit-sharing.

A. Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren –Tabel 1

Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. is onderdeel van NN Group N.V. We gebruiken voor verantwoord beleggen daarom het beleid van NN Group N.V. ([link](#)). We gebruiken verschillende manieren om de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren te beperken. De belangrijkste daarvan zijn:

- ESG integratie in beleggingen;
- uitoefening van stemrechten;
- in gesprek gaan met bedrijven waarin wordt belegd;
- uitsluiten van bepaalde instellingen waarin we willen beleggen.

Welke (combinatie van) methoden we gebruiken hangt af van verschillende factoren. Zoals het type product, de strategie, het soort investering (zoals bijvoorbeeld aandelen, obligaties of vastgoed), de vermogensbeheerder en de beschikbaarheid van betrouwbare gegevens.

In Tabel 1 zijn de PAI's geconsolideerd voor Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. Hierin houden we rekening met alle financiële producten die vallen onder de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). In de precontractuele en periodieke product duurzaamheidsrapportages volgens SFDR, geven we meer inzicht in hoe ongunstige effecten worden meegenomen in onze financiële producten. Onderstaande informatie hebben we gebaseerd op gegevens van de externe gegevensleverancier Morningstar. In Tabel 1 staat een overzicht met de PAI's waarover we verplicht moeten rapporteren volgens SFDR. Tabel 2 en 3 bevatten de aanvullende PAI's die we hebben geselecteerd uit een voorgeschreven lijst.

Voor het berekenen van de waarden van de PAI indicatoren in Tabel 1 hebben we te maken met de volgende beperkingen:

- Het is momenteel niet mogelijk om volledig inzicht te krijgen in alle PAI's van onze beleggingen. Dat komt omdat er in veel gevallen nog geen of onvoldoende gegevens beschikbaar zijn. Of omdat de gegevens gebaseerd zijn op interpretaties, schattingen of benaderingen.
- Rapportages over duurzaamheid door uitgevende instellingen (bedrijven en landen) zijn in ontwikkeling. We zien belangrijke verschillen in informatie over duurzaamheid van Europese uitgevende instellingen (bedrijven en landen) en de informatie uit andere delen van de wereld. Ook zijn er verschillen tussen de informatie van kleine en grote uitgevende instellingen. En tussen publieke en private instellingen. We verwachten daarmee dat de gegevens die in de eerste jaren na de invoering van de SFDR worden gerapporteerd en waarbij regelgeving nog in ontwikkeling is, gevoelig zullen zijn voor veranderingen. Dit maakt voortdurende monitoring en beoordeling noodzakelijk om naleving en gegevensintegriteit te waarborgen. En het maakt het van jaar tot jaar vergelijken van gegevens een uitdaging. We verwachten dat de gegevens in de loop van de tijd stabielere zullen worden, waardoor het gemakkelijker zal worden om verandering toe te schrijven aan specifieke doelen en acties die we hebben ondernomen op onze beleggingsportefeuille.
- Op 4 december 2023 hebben de Europese toezichthouders (ESA's) een verdere verduidelijking gegeven over hoe de berekening voor een groot aantal PAI's moet plaatsvinden. Dit heeft ertoe geleid dat de PAI-waarden van 2023 grotendeels op basis van een andere berekeningsmethodiek zijn vastgesteld dan de PAI-waarden van 2022. Meer hierover is te vinden in onderdeel 'E. Historische vergelijking'.
- We investeren via externe vermogensbeheerders vooral in gemeenschappelijke beleggingsvehikels (beleggingsfondsen), waarin ook andere beleggers beleggen. In deze gevallen kunnen we geen directe invloed uitoefenen op de uitgevende instellingen als het gaat over de PAI-waarden. Maar we oefenen, waar mogelijk, wel invloed uit om onze visie op verantwoord beleggen te realiseren.

Tabel 1

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen ²⁾	
Klimaat- en andere milieu-indicatoren						
Broeikasgas-emissies in tonnen CO ₂ -equivalent)	1. BKG-emissies (Hoeveelheid in tonnen CO ₂ -equivalent)	Scope 1 BKG-emissies	393.393	411.840	) Zie toelichting onder tabel.	Onze belangrijkste externe vermogensbeheerder, past thematische engagement toe: <ul style="list-style-type: none"> Engagement met bedrijven op gebied van klimaat, gericht op rapportage, duurzaamheidsdoelstellingen en een Net-Zero strategie. In het stembeleid (als aandeelhouder) wordt meegenomen of het bedrijf plannen heeft gepubliceerd in lijn met de Overeenkomst van Parijs.
		Scope 2 BKG-emissies	114.498	127.641		
		Scope 3 BKG-emissies	3.320.852	4.199.537		
		Total BKG-emissies	3.784.101	4.740.468		
	2. Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk (Hoeveelheid in tonnen CO ₂ -equivalent per miljoen EUR omzet)	143	379	) Zie toelichting onder tabel.	
3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd (Hoeveelheid in tonnen CO ₂ -equivalent per miljoen EUR omzet)	316	767	) Zie toelichting onder tabel.	We passen uitsluitingenbeleid met omzetsgrenzen toe voor onze pensioenproducten in relatie tot: <ul style="list-style-type: none"> Winning van olie uit teerzanden en/of controversiële pijpleidingen om deze olie te transporteren; Olie- en gasboringen in het Noordpoolgebied; Winning van schalieolie en -gas; Winning van thermische kolen; Bedrijven waarvan de energieproductie voor een substantieel deel uit thermische kolen afkomstig is. Een samenvatting van ons beleid voor de pensioenproducten is beschikbaar op (link)	
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	2,70%	4,14%	) Zie toelichting onder tabel.		
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	Aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie en opwekking van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen	Verbruik: 18,32% Productie: 2,22%	Verbruik: 55,92% Productie: 16,97%	) Zie toelichting onder tabel.		
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaat effecten	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is belegd, per sector met grote klimaat effecten	NACE A: 0,027 NACE B: 0,060 NACE C: 0,339 NACE D: 0,058 NACE E: 0,010 NACE F: 0,002 NACE G: 0,006 NACE H: 0,020 NACE I: 0,023	NACE A: 4,57 NACE B: 5,52 NACE C: 1,71 NACE D: 1,65 NACE E: 0,37 NACE F: 0,07 NACE G: 0,43 NACE H: 0,95 NACE I: 0,45	) Zie toelichting onder tabel.		
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	2,00%	4,27%	) Zie toelichting onder tabel.	

Watergehalte	8. Emissies in water	Door de ondernemingen waarin is belegd veroorzaakte emissies in water (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,01	1,08	Beschikbare gegevens voor deze indicator zijn zeer laag, namelijk voor < 10% van de beleggingen.	Onze belangrijkste externe vermogensbeheerder past thematische engagement toe op onder andere afvalwater.
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval	Door de onderneming waarin is belegd, geproduceerd gevaarlijk afval en radioactief afval (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,96	13,96	) Zie toelichting onder tabel.	Onze belangrijkste externe vermogensbeheerder past thematische engagement toe op onder andere verontreiniging.
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping						
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale onderneming -en van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,33%	0,46%	Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact leiden niet direct tot uitsluiting. Alleen wanneer engagement niet effectief blijkt, wordt een onderneming op de uitsluitingenlijst geplaatst. Wij beleggen ook in collectieve beleggingsfondsen waarin andere beleggers beleggen. Wij kunnen onze uitsluitingenlijst niet altijd afdwingen bij deze collectieve beleggingsfondsen. Daarom kan deze waarde enigszins afwijken van 0%.	Uitsluitingenbeleid: we sluiten bedrijven uit die internationale normen schenden.
	11. Ontbreken van procedures en compliancemechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	16,34%	4,19%	De beschikbare gegevens voor deze indicator zijn aanzienlijk toegenomen (tot ongeveer 70%) waardoor de waarde van deze indicator is toegenomen.	Onze belangrijkste vermogensbeheerder past engagement toe om procedures en compliance mechanismen op te zetten of te herstellen.

	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	0,61%	15,19%	Beschikbare gegevens voor deze indicator zijn zeer beperkt, namelijk voor <10% van de beleggingen.	
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	32,72%	28,84%	We zien een kleine verbetering ten opzichte van 2022. Onze vermogensbeheerder past engagement toe.	Onze belangrijkste vermogensbeheerder past engagement toe om de diversiteit in de raad van bestuur te vergroten.
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,002%	0,010%	Wij beleggen ook in beleggingsfondsen van verschillende vermogensbeheerders die verschillende databronnen hanteren. Daarom kan deze waarde enigszins afwijken van 0%.	Uitsluitingsbeleid: we beleggen niet in bedrijven die controversiële wapens produceren of verkopen.
Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen						
	Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen ²)
Ecologisch	15. BKG-intensiteit (hoeveelheid CO ₂ -equivalent gemeten in Kton per miljoen EUR BBP (Bruto Binnenlands Product))	BKG-intensiteit landen waarin is belegd	0,04	0,17	) Zie toelichting onder tabel.	
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	Absoluut aantal: 4 Relatief aantal: 1,10%	Absoluut aantal: 3 Relatief aantal: 0,98%	Er zijn enkele landen in de beleggingsportefeuille die sociale rechten schenden. We hebben echter niet voor alle beleggingsfondsen inzicht welke landen dat zijn. Daar waar we inzicht hebben, zijn er vier landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten. Dit is hoger dan vorig jaar. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat de lijst van landen waar sprake is van schendingen is toegenomen t.o.v. vorig jaar. Onze investeringen dateren van daarvoor. Onze strategie is om deze investeringen, wanneer mogelijk, af te bouwen. Het relatief aantal is berekend als som van (waarde van fondsbelegging / totale waarde van fondsbeleggingen) x percentage van landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten in een fonds.	Uitsluitingsbeleid: we beleggen niet in landen waartegen de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties een wapenembargo heeft ingesteld en landen die op de lijst van de wereldwijde waakhond voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, de Financial Action Task Force, staan waarvoor een 'Call for Action' geldt.

Indicatoren voor beleggingen in vastgoedactiva

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen ²⁾	
Fossiele brandstoffen	17. Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen	-	-	Er zijn onvoldoende gegevens beschikbaar over deze indicator.	
Energie-efficiëntie	18. Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva	47,83%	-	Beschikbare gegevens voor deze indicator zijn zeer beperkt, namelijk voor ongeveer 15% van de beleggingen.	

¹⁾ De wijziging ten opzichte van 2022 wordt vooral veroorzaakt door de gewijzigde berekeningsmethodiek. Voor de periode 2023 werden voor de berekening van de aggregatie van PAI-indicatoren alle investeringen in aanmerking genomen in plaats van alleen gedekte investeringen, zoals in 2022. Ook is het meenemen van de portefeuille met levensverzekeringen met maatschappijwinstdeling van invloed geweest, met name op PAI nr. 15. Zie onderdeel 'E Historische vergelijking' voor meer informatie daarover.

²⁾ We werken met continue, voortdurende maatregelen om de ongunstige effecten te beperken.

Tabel 2 Andere indicatoren voor de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd

Ongunstige effecten op de duurzaamheid /ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren (kwalitatief of kwantitatief)	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen ²⁾	
Emissies	4. Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstof-emissiereductie die aansluiting bij de Overeenkomst van Parijs beogen	12,33%	22,51%	¹⁾ Zie toelichting onder tabel.	Onze belangrijkste externe vermogensbeheerder, past thematische engagement toe: <ul style="list-style-type: none"> Engagement met bedrijven op gebied van klimaat, gericht op rapportage, duurzaamheidsdoelstellingen en een Net-Zero strategie. In het stembeleid (als aandeelhouder) wordt meegenomen of het bedrijf plannen heeft gepubliceerd in lijn met de Overeenkomst van Parijs.

Tabel 3 Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd

Ongunstige effecten op de duurzaamheid /ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren (kwalitatief of kwantitatief)	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen ²⁾	
Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechten-beleid	Aandeel van beleggingen in entiteiten zonder mensenrechten-beleid	1,69%	3,92%	¹⁾ Zie toelichting onder tabel.	Uitsluitingsbeleid: we sluiten bedrijven uit die controversieel gedrag vertonen op het gebied mensenrechten. Als er sprake is van controversieel gedrag bij een bedrijf waar we in belegd hebben, wordt afhankelijk van de mate van ernst van het gedrag en de verwachtingen gekozen voor desinvestering of het aangaan van dialoog (engagement).

¹⁾ De wijziging ten opzichte van 2022 wordt vooral veroorzaakt door de gewijzigde berekeningsmethodiek. Voor de periode 2023 werden voor de berekening van de aggregatie van PAI-indicatoren alle investeringen in aanmerking genomen in plaats van alleen gedekte investeringen, zoals in 2022. Zie onderdeel 'E Historische vergelijking' voor meer informatie daarover.

²⁾ We werken met continue, voortdurende maatregelen om de ongunstige effecten te beperken.

B. Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Wat zijn ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

We hebben als onderdeel van NN Group N.V. een lange geschiedenis van verantwoord beleggen. Als uitgangspunt voor verantwoord beleggen, gebruiken we het beleid van NN Group N.V. ([link](#)). Het beleid gaat zowel over het identificeren als het beheren van duurzaamheidsrisico's. En het gaat over het rekening houden met ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren. We proberen de ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren van onze beleggingen te beperken. De definitie van ongunstige effecten die NN Group N.V. gebruikt omvat alle negatieve gevolgen op duurzaamheidsfactoren die (in)direct zijn veroorzaakt door de activiteiten van NN Group N.V. (strategie, beleggingsbeslissingen, verzekeringsactiviteiten en operationele activiteiten). Voor deze verklaring hebben we de ongunstige effecten bepaald als negatieve gevolgen veroorzaakt door ons en onze beleggingsbeslissingen. We duiden de meest materiële ongunstige effecten in het Engels aan als 'principal adverse impacts' (PAI's).

Beleid om de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren vast te stellen en te prioriteren

Deze PAI-verklaring gaat over de beleggingen die onderdeel zijn van onze financiële producten en waarvoor de SFDR-wetgeving geldt. Onze financiële producten delen we op in de volgende productcategorieën: pensioenproducten, beleggingsverzekeringen en levensverzekeringen met maatschappijwinstdeling. De mate waarin en de manier waarop we rekening houden met de PAI's in de beleggingen van de twee productcategorieën, hangt af van verschillende zaken. Zoals:

- het type product;
- de beleggingsstrategie;
- het soort investering (bijvoorbeeld aandelen, obligaties of vastgoed);
- de vermogensbeheerder;
- en de beschikbaarheid van betrouwbare gegevens.

Beleggingsbeleid pensioenproducten

Voor pensioenproducten hebben wij specifiek beleid opgesteld, het *Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen DC Lifecycles*. Het beleid van NN Group N.V. is daarbij de basis. We geloven dat we als beheerder van de activa van onze pensioenklanten een belangrijke rol kunnen spelen bij het beperken van de opwarming van de aarde. En bij het versnellen van de overgang naar een koolstofarme economie. Dit doen we door waar mogelijk in de beleggingen de transitie te ondersteunen die nodig is om de klimaatverandering te beperken. Een samenvatting van ons *Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen DC Lifecycles* voor pensioenproducten is te vinden via de [link](#).

Beleggingsbeleid beleggingsverzekeringen en levensverzekeringen met maatschappijwinstdeling

We verkopen geen nieuwe beleggingsverzekeringen en levensverzekeringen met maatschappijwinstdeling meer. Voor de beleggingsverzekeringen en levensverzekeringen met maatschappijwinstdeling sluiten we in onze beleggingsprocessen aan bij het beleid dat NN Group N.V. heeft opgesteld, als dat kan. Bij (een aantal) beleggingsverzekeringen heeft de klant de mogelijkheid om de beleggingsfondsen te kiezen waarin wordt belegd. De klant heeft de keuze uit verschillende beleggingsfondsen en kan zelf bepalen in welke mate hij duurzaam belegt. Informatie over duurzaam beleggingsbeleid en SFDR is te vinden via de [link](#).

Implementatie van beleid op de belangrijkste ongunstige effecten in het beleggingsproces

In ons beleid gebruiken we verschillende manieren om PAI's te identificeren en prioriteren in onze beleggingsprocessen. Voorbeelden hiervan zijn ESG-integratie, engagement, stembeleid en uitsluitingen. Onderdeel van het beleggingsproces is ook de selectie van vermogensbeheerders en beleggingsfondsen en het uitvoeren van due diligence op deze vermogensbeheerders. En het monitoren en evalueren van vermogensbeheerders en beleggingsfondsen.

ESG-integratie

ESG-integratie betekent dat we in ons beleggingsproces rekening houden met milieu, sociale en bestuurlijke criteria. Dit betekent dat niet alleen financieel rendement voor ons belangrijk is. We beoordelen ook de uitgevende instellingen (bedrijven en landen) aan de hand van duurzaamheidscriteria.

Engagementbeleid

Bedrijven uitsluiten betekent dat we geen invloed meer kunnen uitoefenen om ongunstige effecten te beperken. Daarom gaan we liever in gesprek met de partij waarin we beleggen, en/of oefenen we invloed uit door middel van stemrecht op de aandeelhoudersvergaderingen, in plaats van de belegging te verkopen. Dat noemen we engagement. Met actief aandeelhouderschap proberen we een positieve gedragsverandering van ondernemingen aan te sturen door het gesprek aan te gaan. Als we uiteindelijk geen verandering zien, dan kunnen we alsnog besluiten om bedrijven uit te sluiten. Zo'n aanpak houdt ook in dat we alleen bedrijven uitsluiten als we een beleid via engagement niet haalbaar vinden. Of als we verwachten dat het gedrag of de betrokkenheid van een bedrijf bij specifieke bedrijfsactiviteiten niet gaat veranderen.

Uitsluitingenbeleid

We beoordelen onze beleggingsportefeuille op uitgangspunten voor verantwoord beleggen die we vooraf hebben vastgelegd. En die we baseren op nationaal en internationaal geaccepteerde gedragsregels voor verantwoord beleggen. We verwachten van de bedrijven waarin we investeren dat zij handelen volgens internationale normen. Zoals de Global Compact van de VN, de leidende beginselen over bedrijfsleven en mensenrechten van de VN en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Stellen we vast dat bedrijven deze normen ernstig en steeds opnieuw schenden? Dan stimuleren we onze vermogensbeheerders om een engagementproces te starten. Als dat mogelijk en haalbaar is. We zetten bedrijven op onze uitsluitingslijst als we een beleid via engagement niet (meer) haalbaar vinden om het gedrag of de betrokkenheid bij specifieke bedrijfsactiviteiten van die bedrijven te veranderen. Zo'n besluit nemen we niet zomaar. We doen dat alleen als we vinden dat uitsluiting een evenwichtige en redelijke reactie is.

Selecteren en monitoren van beleggingsfondsen en vermogensbeheerders

In het selectie- en monitoringsproces van beleggingsfondsen en vermogensbeheerders, is verantwoord beleggen en de manier waarop rekening wordt gehouden met PAI's een belangrijke richtlijn. Waar mogelijk en haalbaar verwachten we van onze vermogensbeheerders dat zij de kernpunten van ons beleid gebruiken. Goldman Sachs Asset Management (GSAM) is een belangrijke externe vermogensbeheerder voor ons. GSAM past het 'Beleid voor verantwoord beleggen van GSAM' toe. Dit beleid komt overeen met ons verantwoord beleggingsbeleid. We hebben overeenkomende beleggingsovertuigingen en waarden.

Gebruik van gegevensbronnen voor PAI-data

Voor de aanlevering van gegevens van de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingen zijn we afhankelijk van onze vermogensbeheerders en derde partijen. We werken met meerdere vermogensbeheerders samen. Daardoor kan het voorkomen dat gegevens gebaseerd zijn op verschillende methoden en gegevensbronnen. Om consistentie te waarborgen in onze gegevensbronnen, gebruiken we gegevens over ongunstige effecten van externe gegevensleverancier Morningstar als primaire bron. Zijn er geen gegevens beschikbaar in Morningstar? We maken dan gebruik van de gegevens die via de externe vermogensbeheerder wordt aangeleverd. Bij voorkeur worden de gegevens aangeleverd door middel van de European ESG Template (EET). Voor PAI 18 (Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva) gebruiken we gegevens van EP-Online. We verwachten dat de gegevensdekking de komende jaren verbetert en blijven deze evalueren en nagaan of we met een andere benadering meer informatie kunnen krijgen.

Vanwege de incomplete gegevensdekking hebben we een aanname gedaan bij de samenvoeging van de PAI-gegevens. We hebben een waarde van nul (0) gebruikt als er geen gegevens beschikbaar waren voor een bepaalde PAI-indicator. Dit betekent dat de waarden van de PAI lager kunnen uitvallen dan ze in werkelijkheid zijn. Het percentage van beschikbare gegevens was over het algemeen tussen de 70% en 90% van de beleggingen die in aanmerking komen voor een indicator. Dit percentage berekenden we door voor een specifieke indicator de waarde van de beleggingen te delen door de waarde van de beleggingen die van toepassing was op die specifieke indicator. De verschillen in percentages hebben te maken met de beperkingen die boven tabel 1 genoemd zijn. Voor de indicatoren die van toepassing zijn op de broeikasgasemissies (PAI-indicator nummer 1) is het mogelijk dat de som van scope 1, 2 en 3 niet overeenkomt met de totale gerapporteerde uitstoot, vanwege de verschillen in beschikbare gegevens (percentages).

Governance

Het verantwoord beleggen beleid van NN Group N.V., het NN Group 'Responsible Investment Framework'-beleid (hierna: RI Framework) is ingevoerd in 2014. Het NN Group Responsible Investment comité is opgezet om toezicht en monitoring uit te voeren op de ontwikkeling en implementatie van dit beleid binnen NN Group N.V. Het RI Framework wordt regelmatig geactualiseerd als er belangrijke ontwikkelingen op het gebied van verantwoord beleggen zijn. Het NN Group Responsible Investment comité keurde de meest recente versie van dit beleid goed in mei 2023. Het Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen DC Lifecycles dat gebruikt wordt voor de pensioenproducten, is eind 2022 goedgekeurd door ons Asset and Liability Committee. Het beleid wordt jaarlijks overwogen en waar nodig geactualiseerd. Het Asset and Liability Committee keurde de meest recente versie van dit beleid goed in april 2024. De uitvoering is belegd binnen onze aangewezen afdelingen.

Manier van de selectie van aanvullende PAI-indicatoren

We houden rekening met de volgende aanvullende PAI-indicatoren uit tabel 2 en 3 van de 'Delegated Regulation (EU) 2022/1288:

- Indicator 4 uit tabel 2: Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie;
- Indicator 9 uit tabel 3: Ontbreken van een mensenrechtenbeleid.

Deze aanvullende indicatoren worden door ons gezien als het meest belangrijk. Deze keuze maakten we door het beoordelen van factoren zoals impact, kans en mogelijke onherstelbaarheid van het onderliggende (directe of indirecte) ongunstige effect. De extra indicatoren sluiten goed aan bij onze beleggingsovertuigingen en beleggingsbeleid. En bij onze ambitie om bij te dragen aan het beperken van de opwarming van de aarde en het versnellen van de overgang naar een koolstofarme economie. Daarnaast zijn deze twee aanvullende PAI-indicatoren geselecteerd op basis van beschikbaarheid van gegevens en de kwaliteit daarvan. Op periodieke basis beoordelen we of de geselecteerde aanvullende PAI-indicatoren nog steeds het meest belangrijk zijn. Verder geldt dat de mate waarin met deze indicatoren rekening wordt gehouden in het beleggingsproces afhankelijk is van diverse factoren. Zoals het soort investering (bijvoorbeeld aandelen, obligaties of vastgoed) en of wij volledige zeggenschap hebben over de activa of beleggen in gemeenschappelijke beleggingsvehikels.

C. Engagementbeleid

Engagement met uitgevende instellingen

We geloven dat engagement (met bedrijven in gesprek gaan) en stemmen op aandeelhoudersvergaderingen goede manieren zijn voor beleggers om het management van bedrijven ter verantwoording te roepen. En daarnaast positieve veranderingen teweeg kunnen brengen. Daarom verwachten we van onze vermogensbeheerders dat ze de PAI's aanpakken via structureel stemgedrag en engagementactiviteiten. We verwachten dat zij dit onderbouwen met feiten en degelijk onderzoek. Als dit haalbaar en mogelijk is. Het engagementbeleid van onze belangrijkste vermogensbeheerder GSAM richt zich op het versnellen van de klimaattransitie (waaronder het identificeren en adresseren van negatieve effecten op biodiversiteit), het stimuleren van inclusieve groei en het bevorderen van goed bestuur bij ondernemingen.

In het RI Framework worden [\(link\)](#) de minimale criteria van actief aandeelhouderschap uitgelicht. We verwachten van onze vermogensbeheerders en bedrijven waarin we geïnvesteerd hebben dat zij zich volgens deze richtlijnen gedragen. In Bijlage II van het RI Framework lichten we normen voor stemmen bij volmacht toe. En in Bijlage III de normen die van toepassing zijn op engagement.

Waar nodig werken we op dit gebied proactief samen met onze vermogensbeheerders om hun manier van werken, hun resultaten en de manier waarop ze die openbaar maken verder te verbeteren. Verder verwachten we van onze vermogensbeheerders dat ze periodiek verslag uitbrengen over hun engagementactiviteiten en engagementresultaten. We vinden het daarnaast belangrijk dat op specifieke thema's zoals klimaat, de olie- en gassector en palmolie, waar mogelijk wordt samengewerkt met andere partijen om maximale invloed te bereiken en middelen en expertise te delen.

Engagement met vermogensbeheerders

Zien we ongebruikelijke, onverwachte waardes van PAI's of waardes die systematisch niet verbeteren? Dan gaan we met de vermogensbeheerder in gesprek om te achterhalen waarom dit het geval is. Ook bespreken wij, als dit van belang is, welke acties zij onderneemt om deze waardes te verklaren en te veranderen. Daarnaast starten we een traject met de vermogensbeheerder als zij een beleid heeft dat niet aansluit op de richtlijnen in het RI Framework. Of als zij niet voldoende actie onderneemt om PAI's te beperken. Dat is erop gericht dat de vermogensbeheerder haar beleid op het gebied van engagement of uitsluitingen aanpast.

Blijkt na een tijd dat het beleid van de vermogensbeheerder nog steeds niet aansluit op de criteria van het RI Framework? En leidt engagement niet tot voldoende verbeteringen? Dan heroverwegen we onze beleggingen in dat specifieke fonds. Of we heroverwegen ons mandaat en wanneer mogelijk maken we een overstap naar een andere vermogensbeheerder.

D. Verwijzingen naar internationale normen

We gebruiken, als onderdeel van NN Group N.V., van belang zijnde internationale normen in onze beleggingsaanpak. Deze aanpak bevat tien richtlijnen van de Global Compact, de 'UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP)' en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Deze staan in het RI Framework. Daarin staat aan welke criteria het beleggingsproces moet voldoen. Om onze ambities van verantwoord beleggen te realiseren en betekenis te geven, heeft NN Group verschillende nationale en internationale initiatieven ondertekend. Ook is NN Group actief lid van verschillende (inter)nationale organisaties. Voor een overzicht verwijzen we naar de [website](#) van NN Group. NN Group zoekt actief naar aanwijzingen van schendingen van de op normen gebaseerde, verantwoorde beleggingscriteria van NN Group. Die aanwijzingen krijgen we door onderzoek door externe leveranciers van ESG-onderzoek of betrokkenheid van NN Group, input van eigen (beleggings)medewerkers, onze vermogensbeheerders, of informatie van non-gouvernementele organisaties (organisaties die onafhankelijk zijn van de overheid) of mediabronnen. Hebben we geen volledige zeggenschap over de manier waarop onze activa worden beheerd? Dan stimuleren we onze vermogensbeheerders om deze onderzoeken te overwegen.

Doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs

NN Group is lid van verschillende initiatieven die verband houden met de Overeenkomst van Parijs. We stimuleren onze vermogensbeheerders om een 'net-zero' of vergelijkbare klimaatstrategie na te streven. Als dit mogelijk en haalbaar in de financiële producten is. We zijn momenteel in gesprek met onze belangrijkste vermogensbeheerder om klimaatscenario's op te nemen in de constructie van de beleggingsportefeuille. Hiermee kan de impact van duurzaamheidsrisico's op het verwacht rendement van de beleggingen beoordeeld worden.

Van PAI's die in tabel 1, 2 en 3 van deze PAI-verklaring zijn genoemd, zijn de volgende indicatoren (onder andere) bruikbaar om de naleving van of afstemming op gedragscodes voor verantwoord ondernemen en internationaal erkende normen voor zorgvuldigheid en verslaglegging en/of de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te meten:

- Tabel 1, PAI-indicator 10: Schendingen van de beginselen van het Global Compact van de VN en de richtlijnen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) voor multinationale ondernemingen;
- Tabel 1, PAI-indicator 11: Gebrek aan processen en nalevingsmechanismen om toe te zien op de naleving van de beginselen van het Global Compact van de VN en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen;
- Tabel 1, PAI-indicator 16: Landen waarin wordt belegd en waar sociaal onrecht heerst;
- Tabel 2, PAI-indicator 4: Beleggingen in bedrijven zonder initiatieven tot vermindering van koolstofemissie.

Zoals in de paragraaf gebruik van gegevensbronnen voor PAI-data staat, zijn we afhankelijk van de gegevens die door vermogensbeheerders worden geleverd. Wij verwachten van onze externe vermogensbeheerders dat ze de gegevens over negatieve gevolgen verzamelen en rapporteren. Zij zijn verantwoordelijk voor de methodologie en de gegevens die worden gebruikt om de naleving van of de afstemming op internationale normen te meten. De reikwijdte van de dekking, de gegevensbronnen en de vraag of de gebruikte methodologie de PAI's van de bedrijven waarin wordt belegd voorspelt, kunnen dus per externe vermogensbeheerder verschillen. Dit heeft ook betrekking op het mogelijke gebruik van toekomstgerichte klimaatscenario's.

E. Historische vergelijking

Op 4 december 2023 hebben de Europese toezichthouders (ESA's) hun eindverslag over het ontwerp van de technische reguleringsnormen (RTS) gepubliceerd. Hierin is een verdere verduidelijking gegeven over hoe de berekening voor een groot aantal PAI's moet plaatsvinden. Uitgangspunt daarbij is dat PAI's die worden gemeten op basis van het aandeel van de beleggingen in een onderneming, worden vastgesteld op basis van alle beleggingen in een onderneming en niet op basis van de alleen de voor de betreffende PAI relevante beleggingen, waarop de PAI-waarden voor 2022 waren berekend. Als gevolg hiervan zijn de berekeningen op basis van de data van onze externe gegevensleverancier Morningstar en onze vermogensbeheerder GSAM aangepast.

Dit heeft ertoe geleid dat de effecten van 2023 grotendeels (namelijk daar waar het PAI's betreft op basis van het aandeel van de beleggingen) op basis van een andere berekeningsmethodiek zijn vastgesteld dan de effecten van 2022. Door uit te gaan van alle beleggingen en niet alleen de voor de betreffende PAI relevante beleggingen zijn voor de meeste PAI's de effecten in 2023 lager uitgevallen dan in 2022. Dit is grotendeels gebaseerd op de gewijzigde berekeningsmethodiek. Dit maakt het op dit moment niet mogelijk om specifieke veranderingen in onderliggende PAI-indicatorgegevens toe te schrijven aan specifieke doelstellingen en acties die we hebben ondernomen met betrekking tot onze beleggingsportefeuille.

De PAI-verklaring 2022 bevatte geen data over de portefeuille met levensverzekeringen met maatschappijwinstdeling. Ook waren geen data meegenomen van een aantal beleggingsverzekeringen uit de voormalig Delta Lloyd portefeuille. In de PAI-verklaring 2023 zijn de data uit deze portefeuilles wel meegenomen. De beleggingen tegenover de verplichtingen van levensverzekeringen met maatschappijwinstdeling maken ongeveer 25% van de 'Assets under Management' over 2023 uit; de over 2022 ontbrekende beleggingsverzekeringen minder dan 1%. Het effect van deze toevoegingen is niet direct zichtbaar, omdat de berekeningsmethodiek voor veel PAI's is gewijzigd (zie hiervoor).

Bij levensverzekeringen met maatschappijwinstdeling bevat de onderliggende beleggingsportefeuille voor meer dan 50% zogenaamde 'sovereigns' (staatsobligaties e.d.). Op de PAI's die betrekking hebben op 'corporates' (1 – 14) is daardoor een lage impact. Bij de absolute PAI's geeft een levensverzekering met maatschappijwinstdeling een kleine verhoging van de impact. Voor de relatieve PAI's een verlaging van de impact. Enige uitzondering is PAI 15: de BKG-intensiteit voor overheden en supranationale instellingen. Logischerwijs is hier een grote impact. Door de andere methodologie/methodiek is er bij PAI 15 per saldo nog een daling ten opzichte van 2022.

Eindnoot

Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. ('Nationale-Nederlanden') heeft de informatie in dit document met zorg samengesteld. In deze verklaring staan informatie en gegevens die zijn verstrekt door derde partijen die door Nationale-Nederlanden betrouwbaar worden geacht. Nationale-Nederlanden garandeert niet de betrouwbaarheid van die derde partijen en de juistheid en volledigheid van de van die derde partijen verkregen informatie. De informatie in dit document is puur informatief en u kunt daaraan geen rechten ontleen. U mag de informatie in dit document alleen voor persoonlijk gebruik kopiëren.